

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ ಮಂಡಳಿ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560003.

KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD

Malleshwaram, Bengaluru - 560003.

2020-21 ಸಾಲಿನ ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ -1 2020-21 MODEL QUESTION PAPER - 1

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ - ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : THIRD LANGUAGE SANSKRIT

ಅವಧಿ : 3 ಗಂಟೆ

Time : 3 hrs.

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ : 67-S

Subject Code : 67-S

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80

Max. Marks : 80

ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

Regular Fresh

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಸೂಚನೆ:

- 1) ಅಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರೇ ಅಷ್ಟತ್ರಿಂಶತ್ (38) ವಸ್ತುನಿಷ್ಠಾ: ವಿಷಯನಿಷ್ಠಾಶ್ಚ ಪ್ರಶ್ನಾ: ಸಂತಿ ।
- 2) ಇದಂ ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಂ ವಿಪರೀತೇನ ಆವರಣೇನ ಮುದ್ರಿತಾಙ್ಕಮಸ್ತಿ । ಪರೀಕ್ಷಾಸಮಯೇ ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಮುಢ್ಘಾಟಯಿತುಂ ದಕ್ಷಿಣಪಾಶ್ವೇನ ಕರ್ತಯತ । ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠಾನಿ ಪೂರ್ಣಾನಿ ಸಂತಿ ವಾ ಇತಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಯತ ।
- 3) ವಸ್ತುನಿಷ್ಠಾಂ ವಿಷಯನಿಷ್ಠಾಂ ಚ ಪ್ರಶ್ನಾಂ ವಿಷಯೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾ: ನಿಯಮಾ: ಅನುಪಾಲನೀಯಾ: ।
- 4) ಪ್ರಶ್ನಾಂ ಪ್ರತಿ ಅಧಿಕೃತಾ: ಅಙ್ಕಾ: ಪಾಶ್ವೇ ಲಿಖಿತಾ: ಸಂತಿ ।
- 5) ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಮುತ್ತರಯಿತುಂ ನಿರ್ದಾರಿತ: ಸಮಯಾವಧಿ: ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಸ್ಯ ಉಪರಿ ಭಾಗೇ ಲಿಖಿತ: ಅಸ್ತಿ । ಪಞ್ಚದಶನಿಮೇಷಾ: ಪ್ರಶ್ನ ಪತ್ರಸ್ಯ ಪಠನಾರ್ಥ ನಿರ್ದಾರಿತಾ: ಸಂತಿ ।

I. अधोलिखितेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह उत्तरपत्रिकायां लिखत ।

8 x 1 = 8

1. 'पवित्रम्' - अस्य समानार्थकं पदम् इदं भवति ।

- A. शुद्धम्
- B. बद्धम्
- C. सिद्धम्
- D. युद्धम्

2. 'नूतनम्' - इत्यस्य विरुद्धार्थकं पदम् इदं भवति ।

- A. नवीनम्
- B. पुरातनम्
- C. यौवनम्
- D. पावनम्

3. 'एकाग्रतायाः' - अत्र एषा विभक्तिः अस्ति ।

- A. तृतीयाविभक्तिः
- B. चतुर्थीविभक्तिः
- C. षष्ठीविभक्तिः
- D. सप्तमीविभक्तिः

4. 'शुष्यति' - अत्र एषः लकारः अस्ति ।

- A. लुट्लकारः
- B. लृट्लकारः
- C. लोट्लकारः
- D. लङ्लकारः

5. 'करोमि' - इत्यत्र एषः पुरुषः अस्ति ।

- A. प्रथमपुरुषः
- B. मध्यमपुरुषः
- C. उत्तमपुरुषः
- D. अन्यपुरुषः

6. 'इच्छन्' - इत्यत्र एषः प्रत्ययः भवति -
- A. शानच् प्रत्ययः
B. क्तवत् प्रत्ययः
C. क्तप्रत्ययः
D. शतृप्रत्ययः
7. 'चन्द्रशेखरः' - एषः समासः भवति ।
- A. तत्पुरुषसमासः
B. द्वन्द्वसमासः
C. अव्ययीभावसमासः
D. बहुव्रीहिसमासः
8. नगरे शोभमानं मन्दिरं वर्तते । अत्र कृदन्तपदम् इदं भवति ।
- A. नगरे
B. शोभमानम्
C. मन्दिरम्
D. वर्तते

II. चतुर्थपदं लिखत ।

4 x 1 = 4

9. पार्थस्थ सारथिः - कृष्णः :: कर्णस्य सारथिः -
10. संस्कृतसाहित्योत्सवः - उज्जयिनीनगरे :: विश्वसंस्कृतपुस्तकमेला -
11. ढुण्ढिराजः - गणेशः :: दक्षिणामूर्तिः -
12. पञ्चरात्रम् - भासः :: महाभारतम् -

III. एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।

4 x 1 = 4

13. देवासुरैरपि न भेद्यं किम्?
14. पठनार्थं का आवश्यकी?

15. केषां मैत्री छायेव भवति ?
16. त्रयः योगाः के ?

IV. द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत -

4 x 2 = 8

17. विश्वसंस्कृतपुस्तकमेलायां के के अंशाः आसन् ?
18. ग्रन्थालयस्य ग्रन्थपालः किम् अचिन्तयत् ?
19. शारदा कीदृशी ?
20. किं किं शाश्वतं तिष्ठति ?

अथवा

विप्ररूपेण कः प्रविशति ? देवासुरैरपि न भेद्यं किम् ?

V. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत -

1 x 2 = 2

21. ಇಂದು ರವಿವಾರ, ಶಾಲೆಗೆ ವಿರಾಮವಿದೆ. ನಾಳೆ ಸೋಮವಾರ, ನಾವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವೆವು.

Today is Sunday, it is a holiday. Tomorrow is Monday, we go to school.

VI. कर्नाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।

1 x 2 = 2

22. पुरा भोजभूपालस्य सभायाम् अनेके कवयः आसन् । तेषामेकः कालिदासः नाम ।

VII. विग्रहवाक्यं लिखत ।

1 x 2 = 2

23. i. पद्मनाभः ।
ii. प्रतिक्षणम् ।

अथवा

समस्तपदं लिखत ।

- i. रूपस्य योग्यम् =
ii. महत् बलं यस्य सः =

VIII. लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम लिखत ।

1 x 2 = 2

24. “मुखारविन्दे विनिवेशयन्तम् ।”

IX. यथा निर्देशम् उत्तरं लिखत ।

2 x 3 = 6

25. “गच्छ, अद्य अहं पुस्तकं न दास्यामि ।”

कः पाठः? कः अवदत्? कम् अवदत्?

26. ‘सागर इव तिष्ठतु ते यशः’

कः पाठः? कः अवदत्? कम् अवदत्?

X. सन्धिं विभज्य नाम लिखत ।

1 x 3 = 3

27. a. ग्रामोत्सवः

b. नन्दनो हसति

c. कश्चिदपि

XI. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दो नाम लिखत ।

1 x 3 = 3

28. “लघ्वी पुरा वृद्धिमती च पश्चात् ।”

XII. कवेः देश-काल-कृतीनां विषये चतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।

1 x 3 = 3

29. डा. बा. श्री. रामकृष्णराव्

अथवा

वेदव्यासः

XIII. पद्यभागस्य नाम विलिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

3 x 3 = 9

30. कर्मण्ये वाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन ।

मा कर्म फलहेतुर्भूः मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि ॥

31. मनसि वचसि काये पुण्यपीयूषपूर्णाः
त्रिभुवनमुपकारश्रेणिभिः प्रीणयन्तः ।
परगुणपरमाणून् पर्वतीकृत्य नित्यम्
निजहृदि विलसन्तः सन्ति सन्तः कियन्तः ॥
32. भारतवासिषु बाह्ये भेदे
बहुत्र बहुधा दृष्टेऽपि ।
आन्तरङ्गिकी संस्कृतिरेका
सनातनी नो बध्नाति ॥

XIV. पद्यपाठस्य नाम विलिख्य पद्यं पूरयत ।

1 x 3 = 3

33. चिन्तामणिः ।
.....महाबलः ॥

XV. दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत ।

2 x 4 = 8

34. संस्कृतग्रामस्य वैशिष्ट्यं वर्णयत ।
35. 'उभयभारती' भारतस्य आदर्शनारी इति विषयं सङ्ग्रह्य लिखत ।

अथवा

“ विक्रमः वेतालश्च ” इति कथायाः सारांशं सङ्ग्रह्य लिखत ।

XVI. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।

1 x 4 = 4

36. भारतम् अस्माकं देशः । अस्य देशस्य उत्तरभागे हिमालयो नाम पर्वतराजः शोभते । भारतस्य शिरोस्थानभूते हिमालयपर्वते अनेकानि पुण्यक्षेत्राणि सुशोभन्ते । हिमालयस्य शिखराणि अतीव उन्नतानि भवन्ति हिमावृतानि च । अत एव अयं लोके हिमालय इति सदा प्रख्यातः । अत्र केदार बदर्यादीनि पुण्यक्षेत्राणि सन्ति । गङ्गा, यमुना, ब्रह्मपुत्राद्याः नद्यः अस्मात् उद्गम्य भारते प्रवहन्ति । अनेके यतयः हिमालयस्य आश्रमेषु तपस्यन्ति । हिमालयस्य अगाधतां कविः कालिदासः “पृथिव्याः मानदण्डः” इति शब्देन वर्णितवान् । अस्य हिमालयस्य अत्युन्नतप्रदेशे टिबेट् देशस्य पश्चिमभागे मानससरोवरः अस्ति । तत्रैव कैलास पर्वतः अपि सुशोभते । कैलासपर्वतः शिवपार्वत्योः आवासस्थानम् इति भारतीयाः मन्यन्ते । अस्य प्रदेशस्य दर्शनं पुण्यदायकम् इति जनाः भावयन्ति ।

- i. कस्य शिखराणि अतीव उन्नतानि भवन्ति ?
- ii. अनेके यतयः कुत्र तपस्यन्ति ?
- iii. हिमालयस्य अगाधतां कः “पृथिव्याः मानदण्डः” इति शब्देन वर्णितवान् ?
- iv. कैलासपर्वतः कयोः आवासस्थानम् इति भारतीयाः मन्यन्ते ?

XVII. दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।

1 x 4 = 4

37. “संस्कृतभाषायाः गरिमा”

अथवा

“परिसरसंरक्षणम्”

XVIII. पत्रं लिखत ।

1 x 5 = 5

38. बेलगाविमण्डलस्य सर्वकारीय-विद्यालयस्य छात्रः / छात्रा इति मत्वा अग्रजस्य विवाहार्थं दिनचतुष्टयं विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत ।

अथवा

शैक्षणिकप्रवासार्थं कन्याकुमारीं गन्तुम् द्विसहस्ररूप्यकाणि प्रेषयितुं सम्प्रार्थ्य पितरं प्रति पत्रं लिखत ।

